

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Slovenski jezik v kulturi in družbi
Course title:	Slovene language in culture and society

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenski študiji III, 3. stopnja		1,2	1,2,3,4
Slovenian studies III, 3rd degree		1,2	1,2,3,4

Vrsta predmeta / Course type Izbirni / Optional

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	30	-	-	-	190	10

Nosilec predmeta / Lecturer: doc. dr. Alenka Divjak

Jeziki / Languages: Slovenščina/ Slovene	Predavanja / Lectures:	slovenščina/Slovene angleščina/English
	Vaje / Tutorial:	slovenščina/Slovene angleščina/English

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Obvezna udeležba na predavanjih/vajah (vsaj 80% prisotnost) predstavlja pogoj za pristop k izpitu.

Prerequisites:

Mandatory participation in lectures / tutorials (at least 80% attendance) is a condition for taking the exam.

Vsebina:

Predmet Slovenski jezik v kulturi in družbi se osredotoča na slovenski jezik v slovenskem, evropskem in svetovnem sociokulturnem kontekstu. Slovenski jezik je od svojega nastanka vijugal po poti, polni vzponov,

Content (Syllabus outline):

The subject Slovene language in culture and society focuses on Slovene language in the Slovene, European and world socio-cultural context. Since its beginnings, Slovene language has been dealing with ups and downs and

<p>padcev in nešteti ovir ter priložnosti, ki so narekovala, v katero smer se bo njegova pot nadaljevala, ter tako sooblikovale njegov status v sodobni družbi. Danes se tako slovenščina sooča z mnogoterimi različicami, ki so vsaka posledica svojevrstnega položaja v kulturi in družbi. V okviru predmeta bodo potekala predavanja in individualne konzultacije, ki bodo prilagojene specifičnim vsebinam vsakega študenta. Študentje bodo pridobili splošno znanje s področij sociolingvistik, zgodovine slovenskega jezika ter poglobljeno znanje o izbranem različku slovenskega jezika, njegovem položaju in značilnostih. Splošne vsebine bodo študentom predstavljene v naslednjih sklopih: 1. Zgodovina slovenskega jezika 2. Razslojenost slovenskega jezika 2.1 Socialne zvrsti jezika 2.2 Knjižni in splošno pogovorni jezik 2.3 Slovenska narečja 2.4 Sociolekti subkultur 2.5 Slovenščina v novih medijih 2.6 Slovenščina v izobraževanju 2.7 Funkcijske zvrsti jezika 2.8 Slovenščina v vsakdanjem sporazumevanju 2.9 Slovenščina – jezik umetnosti 2.10 Slovenščina v medijih 2.11 Slovenščina v znanosti in stroki 2.12 Govorjena in zapisana slovenščina 3. Slovenščina v stiku 3.1 Slovenščina v zamejstvu 3.2 Slovenščina v izseljenstvu 3.3 Slovenščina kot drugi/tuji jezik 4. Jezikovna politika 4.1 Jezikovno načrtovanje in jezikovna politika 4.2 Slovenščina kot uradni jezik 4.3 Slovenščina v zamejstvu in svetu 4.4 Slovenščina v izobraževanju 4.5 Slovenščina v politiki 4.6 Slovenščina v Evropski uniji 4.7 Slovenski jezik in ideologija 5. Pristopi k raziskovanju 5.1 Sociolingvistika 5.2 Analiza diskurza Individualne vsebine bodo oblikovane za vsakega študenta posamično in v skladu z njegovim pedagoškim načrtom. Dodali pa bomo še zgodovino šolstva na Slovenskem, s poudarkom na borbi za slovenski jezik.</p>	<p>countless obstacles, and the opportunities that dictated in which direction his path will continue, thus shaping his status in a modern society. Today, Slovene is facing many variations, each of which is a consequence of a unique situation in culture and society. Within the course, lectures and individual consultations will be held which will be adapted to the specific contents of each student. Students will gain general knowledge in the fields of sociolinguistics, history of the Slovene language and in-depth knowledge of the chosen version of the Slovenian language, its position and characteristics. The general content will be presented to students in the following sections:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. History of the Slovene language 2. Classification of the Slovene language <ol style="list-style-type: none"> 2.1 The social genre of the language 2.2 Standard and nonstandard language 2.3 The Slovenian dialects 2.4 The subculture vernaculars 2.5 Slovene in the new media 2.6 Slovene in education 2.7 Language style 2.8 Slovene in everyday communication 2.9 Slovene - the language of art 2.10 Slovene in the media 2.11 Slovene in science and profession 2.12 Spoken and written Slovene language 3. Slovene in contact <ol style="list-style-type: none"> 3.1 Slovene minorities across the border 3.2 Slovene minorities around the world 3.3 Slovene as the second/foreign language 4. Language policy <ol style="list-style-type: none"> 4.1 Language planning and language policy 4.2 Slovene as the official language 4.3 Slovene across the border and around the world 4.4 Slovene in Education 4.5 Slovene in Politics 4.6 Slovene in the European Union 4.7 Slovene Language and Ideology 5. Approaches to Research <ol style="list-style-type: none"> 5.1 Sociolinguistics 5.2 Discourse Analysis. <p>Individual content will be designed for each student individually and in accordance with his pedagogical plan. We will also add the history of the education in the Slovenian national territory, with the emphasis on the fight for the Slovene language.</p>
---	---

Temeljni literatura in viri / Readings:

Vlado Schmidt, Zgodovina šolstva in pedagogike na slovenskem. . Delavska enotnost, 1988

Toporišič, Jože (2004): Slovenska slovnica. Maribor: Založba Obzorja. Univerze v Ljubljani.

Pogorelec, Breda (2001): Zgodovina slovenskega knjižnega jezika. Ljubljana, Založba ZRC, ZRC SAZU.

Dular, Janez (2000): Jezikovno načrtovanje in (slovenska) zakonodaja. V: Kultura, identiteta in jezik v procesih evropske integracije, ur. I. Štrukelj, 246–250. Ljubljana: Društvo za uporabno jezikoslovje Slovenije.

Jesenšek, Marko (2009): Slovenski jezik in Evropska zveza. Slavia Centralis 2/2009.

Pogorelec, Breda (1996): Jezikovno načrtovanje in jezikovna politika pri Slovencih med 1945 in 1995. V Jezik in čas, ur. A. Vidovič Muha, 41–61. Ljubljana: Znanstveni inštitut FF.

Ramovš, Fran (1995): Kratka zgodovina slovenskega jezika I. Ljubljana. Schmitt, Norbert (ur., 2002): An introduction to applied linguistics. London: Arnold. Spolsky, Bernard (1998): Applied Sociolinguistics. V Sociolinguistics, 66–78. Oxford University Press.

Stabej, Marko (2003): Bo en jezik dovolj? Večjezičnost v enojezičnosti. V Slovenski knjižni jezik – aktualna vprašanja in zgodovinske izkušnje, Obdobja 26, ur. A. Vidovič Muha, 51–70. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko FF.

Stabej, Marko (2006): Obrisi slovenske jezikovne politike. V Slovensko jezikoslovje danes, ur. A. Vidovič Muha, 309–325. Ljubljana: Slavistično društvo Slovenije.

Matjaž Klemenčič, German-Slovene relations in the Slovene lands from the mid-19th century until today, O N O M À S T I C A 3 (2017) : 127–160. Članek je mogoče naložiti.

History of Slovenia; [History of Slovenia - en.LinkFang.org](http://en.LinkFang.org), 20.11.2021.

Cilji in kompetence:

Glavni cilj predmeta je seznaniti študente s temeljnimi sociolingvističnimi pojmi, z zgodovino slovenskega jezika, zvrstmi

slovenskega jezika, slovenščino v stiku in slovensko jezikovno politiko. Drugi cilji: pregledno prikazati položaj

slovenskega jezika v preteklosti in danes; predstaviti različke slovenskega jezika; seznaniti študente s temeljnimi

pristopi k raziskovanju slovenskega jezika in njegovih različkov; študentom približati

Objectives and competences:

The main objective of the course is to acquaint students with the basic sociolinguistic concepts, the history of the Slovene language, the types of Slovene language, Slovene in contact and the Slovenian language policy. Other objectives: to present the position of the Slovenian language in the past and today; to present the variants of the Slovene language; acquaint students with basic approaches to researching the Slovene language and its variants; to bring students closer to one of the variants; to direct students to a deep and independent research of the language and its

<p>enega od različkov; študente</p> <p>usmeriti v poglobljeno in samostojno raziskovanje jezika in njegovega socio-kulturnega položaja. Z izpolnjevanjem zastavljenih ciljev bodo študenti pridobili kompetence, ki jih bodo lahko uporabili pri samostojnem raziskovanju: podrobno poznavanje zgodovinskega in trenutnega položaja slovenskega jezika v Sloveniji, Evropi in svetu; pregledno poznavanje zvrsti slovenskega jezika; prepoznavanje in analiza jezikovnih različkov; poznavanje in samostojna uporaba raziskovalnih pristopov in metod; zmožnost suverenega evidentiranja raziskovalnih problemov s področja sociolingvistike;</p> <p>zmožnost analitičnega in kritičnega pristopa k jezikoslovnemu raziskovanju; inovativni pristopi k raziskovalnemu delu; zmožnost povezovanja raziskovalnih problemov in pridobljenih rezultatov s komplementarnimi disciplinami v okviru slovenoslovja.</p>	<p>socio-cultural position. By fulfilling the set goals, students will acquire the competences that they will be able to use in independent research: detailed knowledge of the historical and current situation of the Slovenian language in Slovenia, Europe and the world; transparent knowledge of the genre of the Slovenian language; identification and analysis of language versions; knowledge and independent use of research approaches and methods; the ability to sovereign record of research problems in the field of sociolinguistics; the ability of an analytical and critical approach to linguistic research; innovative approaches to research work; ability to integrate research problems and acquired results with complementary disciplines within Slovene studies.</p>
---	--

Predvideni študijski rezultati:

<p>Znanje in razumevanje:</p> <p>Po opravljenih obveznostih in izpitu bo študent sposoben izkazati zmožnost samostojnega in inovativnega raziskovanja izbranih raziskovalnih področij ter podrobno poznavanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zgodovine slovenskega jezika - razslojenosti slovenskega jezika - slovenščine v stiku
--

Intended learning outcomes:

<p>Knowledge and Understanding:</p> <p>After completing the obligations and exam, the student will be able to demonstrate the ability of an independent and innovative research of selected research fields, as well as a detailed knowledge of:</p> <ul style="list-style-type: none"> - the history of the Slovenian language - the complexity of the Slovene language - Slovene in contact
--

- jezikovne politike v Sloveniji.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Sposobnost interdisciplinarnega povezovanja in vključevanja pridobljenih znanj v kontekst slovenoslovja; sposobnost prepoznavanja in ločevanja jezikovnih različkov; sposobnost poglobljene analize jezikovnih različkov; sposobnost kritičnega pristopa k raziskovanju; sposobnost tvorjenja pravopisno ustreznih in na uveljavljenih metodah temelječih raziskovalnih nalog; uspešna uporaba pridobljenega znanja v lastnem raziskovanju; sposobnost suverenega pisnega in ustnega predajanja znanja v učnem procesu s poudarkom na aktualizaciji, kritičnem mišljenju in kreativnih rešitvah.

- the language policy in Slovenia.

Transferable / Key Skills and other attributes: Ability to interdisciplinary integration and incorporation of acquired knowledge into the context of Slovene studies; the ability to recognize and separate language versions; the ability to analyze in depth the language versions; ability to critically approach research; the ability to create spelling-relevant and applied methods-based research tasks; successful use of acquired knowledge in our own research; the ability of sourced written and oral transfer of knowledge in the learning process with an emphasis on actualization, critical thinking and creative solutions.

Metode poučevanja in učenja:

Oblike dela:

- Frontalna oblika poučevanja
- Delo v manjših skupinah oz. v dvojicah
- Samostojno delo študentov
- e-učenje
- drugo (vpišite) _____

Metode (načini) dela:

- Razlaga
- Razgovor/ diskusija/debata
- Delo z besedilom
- Proučevanje primera
- Igra vlog
- Druge vrste nastopov študentov
- Reševanje nalog
- Študijski obiski podjetij ipd.)
- Vključevanje gostov iz prakse
- Udeležba na okrogli mizi, na konferenci

Learning and teaching methods:

Types of learning/teaching:

- Frontal teaching
- Work in smaller groups or pair work
- Independent students work
- e-learning
- other _____

Teaching methods:

- Explanation
- Conversation/discussion/debate
- Work with texts
- Case studies
- Role-play
- Different presentation
- Solving exercises
- Field work (e.g. company visits)
- Inviting guests from companies
- Attending round table and conference

Delež (v %) /

Weight (in %) **Assessment:**

Načini ocenjevanja:

Naloge, raziskovalna naloga, zagovor raziskovalne naloge	N = 30 % RN = 50 % ZRN = 20 %	Tasks, research, argumentation of the research
--	-------------------------------------	--

Reference nosilca / Lecturer's references:

- DIVJAK, Alenka. *Saga o Kirialaxu : študija o srednjeveški islandski romanci*. Ljubljana: Inštitut Nove revije, zavod za humanistiko, 2009. 400 str., ilustr. ISBN 978-961-92463-1-3. [COBISS.SI-ID [245530880](#)]
- DIVJAK, Alenka. *Studies in the traditions of Kirialax saga*. Ljubljana: Inštitut Nove revije, zavod za humanistiko, 2009. 399 str., ilustr. ISBN 978-961-92463-2-0. [COBISS.SI-ID [246867968](#)]
- DIVJAK, Alenka. Esperanto med materinščino in tujimi jeziki : nekaj vidikov jezikovne identitete. *Anthropos : časopis za psihologijo in filozofijo ter za sodelovanje humanističnih ved*. [Tiskana izd.]. 2007, letn. 39, št. 3/4, str. 223-235. ISSN 0587-5161. [COBISS.SI-ID [247024640](#)]
- DIVJAK, Alenka. Pouk tujih jezikov v Trdinovih časih - zlasti angleščine. V: BJELČEVIČ, Aleksander (ur.). *Zastavil sem svoje življenje : monografija o življenju in delu Janeza Trdine*. Mengeš: Muzej. 2005, str. 43-51. ISBN 961-6497-01-4. [COBISS.SI-ID [16102455](#)]
- DIVJAK, Alenka. Srednješolci med materinščino in angleščino. *Pedagoška obzorja : časopis za didaktiko in metodiko*. 2010, letn. 25, št. 2, str. [116]-130. ISSN 0353-1392. [COBISS.SI-ID [20857911](#)]
- DIVJAK, Alenka. *Slovenski pedagoški tisk v borbi proti potujčevanju naše mladine 1860-1918*. Ljubljana: Inštitut Nove revije, 2017. 236 str. ISBN 978-961-7014-02-0. [COBISS.SI-ID [292528128](#)]
- DIVJAK, Alenka. Slovenski pedagoški tisk : jezikovne razmere v primorskem šolstvu 1861-1914. *Pedagoška obzorja : časopis za didaktiko in metodiko*. 2019, letn. 34, [št.] 3/4, str. 157-172. ISSN 0353-1392. [COBISS.SI-ID [514942327](#)]
- DIVJAK, Alenka. Slovenski pedagoški tisk : šolske razmere na Primorskem v letih 1918-1941. *Pedagoška obzorja : časopis za didaktiko in metodiko*. 2021, letn. 36, št. 1, str. 130-143. ISSN 0353-1392. [COBISS.SI-ID [58164995](#)]